

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W SZCZECINIE

LSZ.410.15.3.2024

insp. Jarosław Czaja
Komendant
Komendy Miejskiej Policji w Świnoujściu
ul. Bolesława Krzywoustego 2a
72-600 Świnoujście

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/033 – Funkcjonowanie systemu łączności w służbach podległych MSWiA.

I. Dane identyfikacyjne

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Komenda Miejska Policji ¹ w Świnoujściu ul. Bolesława Krzywoustego 2a, 72-600 Świnoujście.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	insp. Jarosław Czaja, Komendant Miejski Policji w Świnoujściu ² , od 12 stycznia 2024 r. ³ W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: insp. Mirosław Bryś, od 8 stycznia 2022 r. do 11 stycznia 2024 r. ⁴ , insp. Grzegorz Śrek, od 21 maja 2019 r. do 7 stycznia 2022 r.
<i>Zakres przedmiotowy kontroli</i>	1. Funkcjonowanie systemu łączności radiowej w odniesieniu do wyzwań i zagrożeń współczesnego świata. 2. Komunikacja z innymi służbami – interoperacyjność systemu łączności radiowej.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 stycznia 2022 r. do 31 października 2024 r. z wykorzystaniem dowodów wytworzonych przed i po tym okresie, związanych z przedmiotem tej kontroli.
<i>Podstawa prawna podjęcia kontroli</i>	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁵ .
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie ⁶ .
<i>Kontrolerzy</i>	Bogumiła Mędrzak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LSZ/165/2024 z 16 września 2024 r. Sylwia Krawczyk, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LSZ/168/2024 z 25 września 2024 r. (akta kontroli str. 1-2, 6-7, 14)

¹ Dalej: Komenda lub KMP.

² Dalej: Komendant.

³ Od 12 stycznia do 16 kwietnia 2024 r. p.o. Komendanta.

⁴ Od 8 stycznia do 14 marca 2022 r. p.o. Komendanta.

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁶ Dalej: NIK.

II. Ocena ogólna⁷ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Komendant zapewnił wsparcie techniczne użytkownikom systemów łączności oraz w zakresie utrzymania sprawności i bezpieczeństwa użytkowanego w KMP sprzętu radiokomunikacyjnego. Głównymi systemami łączności były cyfrowe systemy radiokomunikacyjne (dwa kanały transmisji – Powiatowy i Sztabowy). Łączność cyfrowa była zgodna ze standardami DMR⁸ i szyfrowana. Wykorzystywanym systemem analogowym był ogólnokrajowy kanał Krajowej Sieci Wywołania i Alarmowania (KSWA). Terminale/konsole STC-2 zapewniały możliwość odsłuchu i transmisji wielokanałowej. Radiotelefony działały na jednym wybranym wcześniej kanale roboczym. Pomocniczo wykorzystywano też telefony komórkowe, zarówno służbowe jak i w przypadku braku sprzętu – prywatne. Komenda spełniała normy wyposażenia⁹ w zakresie sprzętu łączności radiowej jedynie w odniesieniu do potrzeb liczby funkcjonariuszy realizujących służbę na danej zmianie. W przypadku skierowania do służby większej liczby policjantów – normy te nie były spełnione, ponieważ wyposażenie w sprzęt zgodnie z faktycznymi potrzebami nie było wówczas zapewnione, o czym świadczy fakt jego wypożyczania z KWP.

Środki łączności były technicznie zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych. Funkcjonariusze byli przygotowani do ich używania. Komendant zapewnił ochronę danych i bezpieczeństwo komunikacji służbowej w użytkowanych systemach łączności.

Komenda nie określała zasad/procedur dotyczących prowadzenia wspólnych działań w sytuacji kryzysowej z innymi służbami podległymi MSWiA.

W kontrolowanym okresie Komenda nie prowadziła działań z wykorzystaniem analogowego kanału B112. Wyniki oględzin przebiegu prób nawiązania łączności radiowej z jednostką Państwowej Straży Pożarnej za pomocą tego kanału wykazały, iż kontakt udało się nawiązać po uprzednim ustaleniu zamiaru korzystania z niego i prowadzeniu nasłuchu oraz ustaleniu kryptonimów. Stwierdzono, że zasięg terytorialny łączności radiowej był niewielki i zależny od warunków terenowych. Współdziałanie różnych służb na kanale B112 było możliwe, ale jego skuteczność była wysoka tylko na konkretnym miejscu zdarzenia.

W latach 2022-2024 funkcjonariusze KMP uczestniczyli we wspólnych ćwiczeniach z innymi służbami, w tym podległymi Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji¹⁰, w trakcie których wykorzystywano środki łączności.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła niezapewnienia przez Komendanta w pełni skutecznego zabezpieczenia KMP przed utratą zasilania.

Komendant nie miał wpływu na zaniechanie przeprowadzania w latach 2022-2023 przeglądów technicznych masztów antenowych Komendy, brak na Stanowisku Kierowania urządzenia umożliwiającego odbiór telewizyjnych serwisów informacyjnych oraz tylko częściową poprawę jakości i ilości wyposażenia w urządzenia/sprzęt łączności.

⁷ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁸ Digital Mobile Radio - otwarty standard cyfrowej łączności radiowej opracowany przez Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI). Standard ten może funkcjonować z istniejącymi systemami analogowymi, co umożliwia płynne przejście z technologii analogowej na cyfrową [przypis NIK].

⁹ Określone w załączniku nr 1 Zarządzenia nr 27 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz funkcjonariuszy i pracowników Policji w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania (Dz. Urz. KGP z 2019 r., poz. 66, ze zm.; Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem nr 10 Komendanta Głównego Policji z 3 kwietnia 2023 r.).

¹⁰ Dalej: MSWiA.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemu łączności radiowej w odniesieniu do wyzwań i zagrożeń współczesnego świata.

Opis stanu faktycznego

1.1. Uregulowania formalno-prawne dotyczące systemu łączności radiowej w Komendzie, w tym w szczególności organizacja łączności radiowej Policji i współdziałania z pozapolicyjnymi sieciami łączności, sposób stosowania środków łączności radiowej i sposób prowadzenia korespondencji radiowej, zostały zawarte w Zarządzeniu nr 22 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 lipca 2020 r. w sprawie określenia metod i form wykonywania zadań Policji z użyciem środków łączności radiowej¹².

Pozostałe uregulowania odnoszące się do funkcjonowania łączności to m.in.: Zarządzenie nr 27 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz funkcjonariuszy i pracowników Policji w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania¹³ i Zarządzenie nr 2 Komendanta Głównego Policji w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych Policji z dnia 15 stycznia 2018 r.¹⁴

(akta kontroli str. 15-59)

Według § 3 ust. 1 Zarządzenia KGP nr 22 oraz oświadczenia Komendanta łączność radiowa zorganizowana była w Komendzie w zakresie czterech funkcji: kierowania, dowodzenia, współdziałania i alarmowania. Łączność radiowa kierowania odbywała się przy wykorzystaniu stacji głównej sieci użytkowanej na Stanowisku Kierowania KMP. Łączność radiową dowodzenia uruchamiano i wykorzystywano doraźnie na potrzeby dowodzącego siłami Policji. Łączność radiowa współdziałania była realizowana na potrzeby wspólnych działań jednostek Policji i komórek organizacyjnych Policji oraz innych służb i podmiotów realizujących zadania we współpracy z Policją. Łączność radiową alarmowania prowadzi się z wykorzystaniem wbudowanego narzędzia alarmowego zintegrowanego z radiostacjami cyfrowymi (w określonych sytuacjach radiostacje włączają alarm napadowy) lub wykorzystaniem przycisku napadowego SOS, który działa po naciśnięciu¹⁵.

Za organizację i zapewnienie funkcjonowania łączności radiowej na potrzeby Komendy¹⁶, organizację radiowej łączności współdziałania z innymi jednostkami Policji oraz podmiotami pozapolicyjnymi, a także administrowanie i utrzymanie technicznej sprawności Ogólnokrajowego Cyfrowego Systemu Łączności Radiowej-Policji¹⁷ (OCSŁR-P) odpowiadał, zgodnie z § 10 Zarządzenia KGP nr 22, Komendant Wojewódzki Policji.

(akta kontroli str. 15-30, 404-406)

¹¹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² Dz. Urz. KGP z 2020 r., poz. 38; dalej: Zarządzenie KGP nr 22.

¹³ Dz. Urz. KGP z 2019 r., poz. 66, ze zm.; dalej: Zarządzenie KGP nr 27. Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem nr 10 KGP z 3 kwietnia 2023 r.

¹⁴ Dz. Urz. KGP z 2018 r. poz. 4, zmieniające Zarządzenie nr 1173 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 listopada 2004 r. w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych policji (Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 73); dalej: Zarządzenie KGP w sprawie organizacji służby dyżurnej.

¹⁵ Łączność alarmowania realizowana jest w przypadku konieczności przekazywania informacji o dużym znaczeniu, których przekazanie ma najwyższy priorytet, poprzez wykorzystanie m.in. zaawansowanych funkcji urządzeń.

¹⁶ Jako jednostki podległej Komendzie Wojewódzkiej Policji w Szczecinie.

¹⁷ Na obszarze swojej właściwości miejscowej.

Dla realizacji ww. czterech funkcji¹⁸ w Komendzie wykorzystywano następujące cyfrowe i analogowe systemy radiokomunikacyjne (kanały transmisji):

1) cyfrowe:

- Pow ZSW (Powiatowy Świnoujście) - cyfrowy kanał do podstawowej pracy służący do komunikacji z funkcjonariuszami w ramach bieżącej realizacji zadań w rejonie działań;
- Sztab ZSW (Sztabowy Świnoujście) - cyfrowy kanał zapasowy przeznaczony do komunikacji na realizację dodatkowych działań oraz zabezpieczeń; kanał może zostać użyty jako awaryjny w przypadku łączności na podstawowym kanale komunikacji bądź w celu prowadzenia drugiej łączności nie zakłócającej działania podstawowego kanału;

2) analogowe:

- KSWA - ogólnokrajowy kanał - Krajowa Sieć Wywołania i Alarmowania;
- B414 - doraźny kanał analogowy w przypadku awarii sieci cyfrowej, w przypadku braku zasilania, bądź zaniku sygnału sieci cyfrowej;
- B112 - kanał do współpracy między służbami MSWiA stosowany w ramach łączności z innymi podmiotami.

(akta kontroli str. 8-9)

Jak wyjaśniła Zastępca Komendanta¹⁹, jako główny system została wdrożona łączność cyfrowa z możliwością przełączenia się w tryb analogowy z wykorzystaniem stacji retransmisyjnych oraz komponentów radiotelefonicznych w postaci noszonej oraz przewoźnej (Hytera oraz Motorola) zgodna z standardami DMR Tier 2²⁰, szyfrowanie metodą AMBE+2. Powyższy system jest zgodny z metodami wykonywanych zadań Policji w ramach łączności radiowej zawartymi w Zarządzeniu KGP nr 22 (...).

(...) Obecny system główny zastąpił poprzedni system łączności analogowej w celu zwiększenia bezpieczeństwa poprzez wykorzystanie szyfrowania transmisji. Najstarsze archiwalne nagranie z wykorzystaniem łączności radiowej w postaci testów miało miejsce w dniu 18 czerwca 2020 r. Dokumentem potwierdzającym wdrożenie tego systemu jest korespondencja mailowa z 9 września 2020 r. z przesłanym wykazem urządzeń do skonfigurowania adresów IP urządzeń.

(...) Systemy łączności radiowej służą wyłącznie do komunikacji głosowej.

(akta kontroli str. 8-9)

Według wyjaśnień Zastępcy Komendanta: System łączności radiowej DMR wykorzystuje transmisję GPS wyłącznie w celu ustalenia lokalizacji danego urządzenia bądź pojazdu, natomiast system łączności komórkowej GSM ma możliwość łączenia się za pomocą sieci cyfrowej np. 3G, 4G lub 5G.

Ze względu na realizację działań w rejonie służbowym funkcjonariusze wykorzystują również urządzenia nie będące elementem łączności radiotelefonicznej. Łączność ta odbywa się przy pomocy terminali MTN (Mobilny Terminal Noszony) działających w ramach Systemu Wspomagania Dowodzenia Policji (SWD) – dotyczy to wymiany informacji i komunikacji pomiędzy Stanowiskiem Kierowania a rejonem działań.

Terminalne MTN są zintegrowane z Systemem Wspomagania (...) i służą do przekazywania zgłoszeń, wykorzystując tym samym transmisję danych.

(akta kontroli str. 9-10)

¹⁸ Przepisy dopuszczają jednocześnie realizowanie w ramach tej samej sieci radiowej różnych funkcji (§ 3 ust. 6 Zarządzenia KGP nr 22).

¹⁹ Nadkom. Bernadetta Kujda.

²⁰ Otwarty standard cyfrowej łączności radiowej opracowany przez Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI). Standard ten może funkcjonować z istniejącymi systemami analogowymi, co umożliwia płynne przejście z technologii analogowej na cyfrową [przypis NIK].

Zastępca Komendanta podała: Jako pomocniczy system w przypadku braku łączności głównej wykorzystywana jest łączność połączeń komórkowych GSM. Powyższy system pomocniczy jest niezbędny w przypadku ewentualnych awarii sieci radiotelefonicznej. (...)

(...) wykorzystywane są telefony komórkowe – zarówno służbowe jak i w przypadku braku sprzętu – prywatne. Komenda (...) nie jest dysponentem i tym samym nie ma możliwości zakupu sprzętu wystarczającego do zrealizowania potrzeb jednostki oraz funkcjonariuszy. W przypadku braku telefonów komórkowych oraz kart SIM zapotrzebowania są zgłaszane do Wydziału Łączności i Informatyki KWP w Szczecinie, oczekując tym samym na realizację.

(akta kontroli str. 9, 11)

Według stanu na 30 września 2024 r. KMP dysponowała następującą liczbą użytkowanych urządzeń służących do radiokomunikacji:

- radiotelefony noszone – 39 urządzeń cyfrowych (w tym: Motorola DP3601 – trzy szt., Hytera PD785 – jedna szt., Hytera PD985 – 35 szt.);
- radiotelefony przewoźne (samochodowe) – 13 urządzeń cyfrowych (w tym: Motorola DM3601 – jedna szt., Hytera MD785 – 12 szt.);
- konsole/terminale STC-2 – cztery urządzenia cyfrowe stacjonarne;
- stacje retransmisyjne/bazowe – dwa urządzenia cyfrowe (w tym: Motorola DR3000 – jedna szt., Hytera RD985 – jedna szt.).

Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Komendanta:

- radiotelefony noszone Hytera oraz Motorola (...) obsługują transmisję i nasłuch wyłącznie na jednym wybranym wcześniej kanale roboczym np. Powiatowym lub Sztabowym;
- terminal/konsola STC-2 (...) mają możliwość odsłuchu wielokanałowego; jednocześnie umożliwiają transmisję wielokanałową, np. Powiatowy, Sztabowy oraz KSWA. (...)

(akta kontroli str. 10, 117, 119-125, 127)

Oprócz ww. urządzeń będących w użytkowaniu, na stanie KMP znajdowały się poniżej wymienione, wyeksploatowane urządzenia radiokomunikacyjne:

- radiotelefony noszone – 34 urządzeń analogowych;
- radiotelefony samochodowe – 27 urządzeń analogowych;
- radiotelefony bazowe / biurkowe – 2 urządzenia analogowe;
- stacja bazowa AKS-750 – 1 urządzenie analogowe retransmisyjne.

(akta kontroli str. 117, 127)

Komendant wyjaśnił: Komenda (...) od momentu wdrożenia łączności cyfrowej nie otrzymała odgórnego polecenia zaprzestania użytkowania sprzętu analogowego, ponieważ system łączności analogowej jest w ciągłym użytkowaniu przez garnizon Zachodniopomorskiej Policji. Większość jednostek nadal użytuje łączność analogową, tym samym sprzęt będący na stanie jednostki KMP (...) może być użyty do realizacji takich działań. Ze względu na to, iż wymieniony sprzęt analogowy, który nie jest aktywnie użytkowany jako główny system łączności, w przypadku realizowania działań poza jednostką KMP (...), może zostać użyty przez funkcjonariuszy w innych jednostkach poza terenem Świnoujścia. Natomiast obecnie użytkowane radiostacje cyfrowe są przypisane indywidualnie na stan konkretnego funkcjonariusza, tym samym ilość radiostacji cyfrowych jest niewystarczająca.

(akta kontroli str. 296-297)

Komenda dysponowała również 25 służbowymi telefonami komórkowymi (z 25 kartami SIM przypisanymi do konkretnych użytkowników²¹) używanymi jako łączność alternatywna.

KMP nie posiadała telefonów satelitarnych oraz stacji przewoźnych.

(akta kontroli str. 117, 127-128)

W Komendzie zatrudnionych było 83 funkcjonariuszy (stan na 30 września 2024 r.²²). Według oświadczenia Komendanta w latach 2022-2024 służba była realizowana w systemie dwu- i trzymianowym, w trybie ośmio- i 12-godzinny. Na jednej zmianie obecnych jest od 18 do 22 funkcjonariuszy.

(akta kontroli str. 404-406)

Komenda spełniała normy wyposażenia określone w załączniku nr 1 Zarządzenia KGP nr 27 - w zakresie sprzętu łączności radiowej jedynie w odniesieniu do potrzeb liczby funkcjonariuszy realizujących służbę na danej zmianie. W sytuacji skierowania do służby większej liczby policjantów – normy te nie były spełnione, ponieważ wyposażenie w sprzęt zgodnie z faktycznymi potrzebami nie było wówczas zapewnione, o czym świadczą przypadki wypożyczania sprzętu z KWP.

(akta kontroli str. 12-13, 133-146, 404-406)

1.2. Funkcjonujące w Komendzie systemy łączności, w opinii Komendanta, zapewniały funkcjonariuszom wystarczająco skuteczną komunikację w ramach jednostki i innych jednostek Policji, ponieważ zapewniały dobrą jakość transmisji, najczęściej niezakłóconą, bezpośrednią (z pominięciem dyspozytora), nieograniczoną do dwóch rozmówców.

(akta kontroli str. 404-406)

Jak wyjaśniła Zastępca Komendanta: *Trudności w komunikacji wynikały z braku zasięgu w strefach zakłócających funkcjonowanie innych urządzeń, jak np. obszar strefy chronionej oraz w wyniku zmiennych warunków atmosferycznych. Wszelkie nieprawidłowości w działaniu urządzeń radiotelefonicznych, urządzeń komórkowych GSM, konsol/terminali, problemów z transmisją, są zgłaszane (...).*

Zgodnie z dalszymi wyjaśnieniami: Trudności są zgłaszane do osoby odpowiedzialnej za funkcjonowanie łączności – radiowej jak i komórkowej, za pomocą dokumentów takich jak notatki służbowe oraz rozmowy ustnej. Ze względu na obowiązek utrzymania ciągłości działania łączności, wszelkie usterki oraz niedobory w sprzęcie, który jest częściowo wyeksploatowany zgłaszane są do Wydziału Łączności i Informatyki KWP w Szczecinie odpowiedzialnej za doposażenie jednostki Komendy (...). Okresowo czynności związane z doposażeniem jednostek podrzędnych są sprawdzane poprzez pisma dotyczące monitorowania potrzeb poszczególnych jednostek za pomocą korespondencji mailowej lub zarządzeń. (...)

(akta kontroli str. 11)

Na pytanie jakiego rodzaju dane - niezbędne w prowadzeniu działań - przekazywane są alternatywnymi kanałami Zastępca Komendanta wyjaśniła: *W sytuacji, gdy niemożliwe jest przesłanie wystarczających informacji drogą łączności radiowej i wymagane jest przesłanie materiału zawierającego dane, wówczas wykorzystywane są telefony komórkowe GSM. Za pomocą telefonów komórkowych możliwe jest przysyłanie materiałów w postaci zdjęć, obrazów wideo oraz nagrań audio, wymagających przekazania informacji dla funkcjonariuszy na stanowisku kierowania. Przekazywana informacja dotyczy wyłącznie czynności, które wymagają doprecyzowania w celu poprawy komunikacji i wymiany informacji.*

²¹ Funkcjonariuszy i pracowników cywilnych KMP.

²² Liczba etatów – 113.

Ponadto Zastępca Komendanta oświadczyła: (...) Istnieje możliwość korzystania w telefonach komórkowych z aplikacji umożliwiających obsługę przesyłania danych za pomocą kanałów szyfrowanych, jednakże nie wynika to z ogólnego zarządzenia. W przypadku Komendantów wpłynęło oficjalne pismo o możliwości korzystania z oprogramowania w postaci aplikacji instalowanej na komórkę i dołączenia do specjalnego kanału rozmów w celu usprawnienia działań. (...)

(akta kontroli str. 112, 115, 435)

W sprawie zabezpieczenia KMP przez utratą zasilania Zastępca Komendanta podała: Komenda (...) posiada zabezpieczenia w postaci zasilania gwarantowanego z baterii akumulatorów, na wypadek awarii zasilania energetycznego. Zespół baterii akumulatorów 70PzV490 oraz 70PzV491 podłączony jest do siłowni telekomunikacyjnej WSZ-07 oraz do systemu zasilania WSZ-11. Siłownie są monitorowane przez Dyżurnego KWP w Szczecinie, wszelkie nieprawidłowości są zgłaszane do KMP w Świnoujściu w celu usunięcia usterki.

W przypadku działań poza terenem jednostki, tworzone jest mobilne stanowisko sztabowe, które zasilane jest za pomocą agregatu prądotwórczego.

Oprócz powyższego w szafach typu rack, gdzie znajdują się radiostacje stacjonarne podłączone do masztów (anten) zastosowano akumulatory 12V jako dodatkowe zabezpieczenie podtrzymujące zasilanie. Akumulator 12V został również zamontowany na radioprzemienniku w przypadku braku zasilania energetycznego.

(akta kontroli str. 112, 115)

W oparciu o wymogi § 12 Zarządzenia KGP w sprawie organizacji służby dyżurnej oraz na podstawie przeprowadzonych oględzin²³, zweryfikowano wyposażenie Stanowiska Kierowania (SK), które stanowiły m.in.:

- 1) środki łączności przewodowej z możliwością identyfikacji numeru abonenta i bezprzewodowej, zapewniające obustronną wymianę informacji (tj. telefony stacjonarne - dwie szt.; telefon komórkowy - jedna szt.; telefon LNG – bezpośrednia linia do Dyżurnego w Gazoporcie; konsole/terminale STC-2 – dwie szt. [urządzenia cyfrowe stacjonarne]);
- 2) urządzenia służące do rejestracji korespondencji prowadzonej przy użyciu środków, o których mowa w pkt 1 lub zapewniające dostęp do systemu rejestracji takiej korespondencji z możliwością jej odsłuchu na SK (tj. stanowiska komputerowe - dwie szt. połączone z terminalami Bluebird służącymi do komunikacji pomiędzy Dyżurnymi z SK i funkcjonariuszami w rejonie działań za pomocą oprogramowania SWD; monitory - siedem szt.; do rejestru nagrań głosowych służył komputer znajdujący się w Serwerowni na II piętrze KMP; dostęp do nagrań z ostatnich siedmiu dni posiadali Dyżurni);
- 3) urządzenia zapewniające dostęp do zbiorów informatycznych Policji, w szczególności urządzenia zapewniające dostęp do SWD Policji (tj. terminale Bluebird - dwie szt.);
- 4) mapy przedstawiające obszar działania jednostki Policji oraz zawierające inne dane niezbędne do realizacji zadań (poza mapami – cztery duże monitory z dostępem do bieżącego monitoringu miejskiego);
- 5) urządzenia umożliwiające szyfrowanie korespondencji zawierającej informacje niejawne²⁴; według oświadczenia starszego inspektora ds. Ochrony Informacji Niejawnych²⁵: Do celów prowadzenia zaszyfrowanej korespondencji niejawnej, wykorzystywane jest (...) urządzenie wielofunkcyjne do Systemu Utajnionej Łączności „AGAT” o nazwie SUŁAGAT, które (...) podłączone jest bezpośrednio

²³ W dn. 31 października 2024 r.

²⁴ Wymagane w przypadku, gdy w jednostce Policji brak jest komórki organizacyjnej Policji właściwej do przekazu ww. informacji.

²⁵ Dalej: starszy inspektor ds. OIN.

do kryptofaksu. Kryptofaks po zaszyfrowaniu wiadomości przesyła wiadomość (...) do innego urzędu z wcześniej skonfigurowanej listy dostępnych szyfrofaksów;

- 6) urządzenia umożliwiające dostęp do sieci Internet oraz umożliwiające odbiór radiowych serwisów informacyjnych (tj. komputery z dostępem do Internetu i radiowych programów); na Stanowisku Kierowania stwierdzono brak urządzenia umożliwiającego odbiór telewizyjnych serwisów informacyjnych (telewizora)²⁶.

Komendant przedłożył pismo skierowane do Komendy Wojewódzkiej z dnia 23 października 2024 r. w sprawie doposażenia Stanowiska Kierowania w KMP w telewizor.

(akta kontroli str. 52-59, 315-334, 354)

Pozostałe wyposażenie SK z zakresu łączności to radiotelefony noszone (dwie szt.), które nie były przypisane do konkretnego funkcjonariusza; wydawano je w razie potrzeby przez Dyżurnego²⁷.

Na wyposażeniu funkcjonariuszy (z danej zmiany) były mobilne radiotelefony noszone, a w samochodach służbowych – mobilne radiotelefony przewoźne.

Starszy inspektor ds. OIN oświadczył, że *oprócz łączności głosowej radiotelefony mają funkcję lokalizowania funkcjonariuszy. Na podstawie danych GPS z radiotelefonów lokalizacja jest nanoszona na mapę, która jest dostępna na konsolach / terminalach STC – 2 po przełączeniu się z trybu nadawania na tryb mapy. Natomiast na podstawie danych GPS z terminali MTN Bluebird lokalizacja jest nanoszona na mapę dostępną w oprogramowaniu SWD Dyżurnego. Położenie funkcjonariuszy oraz wozów patrolowych jest wizualizowane na mapie w oprogramowaniu SWD oraz na mapie w terminalach STC – 2. Zespół Dyżurnych oraz osoby nadzorujące, w tym Komendanci, Naczelnicy, Kierownicy posiadają dostęp do danych w SWD dotyczących wizualizacji położenia.*

Przeprowadzone oględziny Serwerowni (na parterze budynku KMP) i pomieszczenia Centrali (w piwnicy) potwierdziły, iż siłownia telekomunikacyjna i siłownia zasilania posiadały połączenie z akumulatorami. Starszy inspektor ds. OIN oświadczył, że *raz do roku sprawdzany jest stan akumulatora (po odłączeniu bezpiecznika powinien być sprawny co najmniej przez 12 godzin).*

W pomieszczeniu Serwerowni na II piętrze znajdowała się szafa radiokomunikacji ze stacją retransmisyjną. Starszy inspektor ds. OIN oświadczył, że *stacja ma akumulator, który powinien wystarczyć co najmniej na 12 godzin. Tego akumulatora się nie testuje. Radioprzemiennik zlokalizowany przy ul. Chrobrego też posiada akumulator. Jego również się nie testuje. W przypadku jego wyczerpania/rozładowania składam wniosek do Komendy Wojewódzkiej o wydanie nowego akumulatora. Takiej sytuacji dotyczyło właśnie ostatnie zgłoszenie awarii do KWP.*

W pomieszczeniu na II piętrze znajdowała się też konsola/panel do komunikacji Dyżurnych z funkcjonariuszami. Starszy inspektor ds. OIN oświadczył, że *jest to urządzenia zapasowe (w razie awarii któregoś z trzech pozostałych paneli). Dwa panele są używane przez Dyżurnych na Stanowisku Kierowania, jeden jest u (...) Naczelnika Wydziału Prewencji. (...).*

(akta kontroli str. 315-334)

Zweryfikowano sprawność rozwiązań zabezpieczających KMP przed utratą zasilania. Oględziny wykazały, że w garażu znajdował się agregat prądowórczy z niepełnym zbiornikiem paliwa (benzyny), a Komenda nie posiadała żadnego zapasu paliwa. Ustalono też, że olej smarujący w agregacie nie był wymieniany w ostatnich latach.

²⁶ Co było naruszeniem wymogu określonego w § 12 pkt 6 Zarządzenia KGP w sprawie organizacji służby dyżurnej.

²⁷ Wydanie radiotelefonów było odnotowywane w Rejestrze pobieranych do służby radiotelefonów (znajdującym się w pomieszczeniu Zespołu Dyżurnych).

Agregat nie był wpięty/podłączony do żadnej instalacji elektrycznej. Nie prowadzono prób jego działania w ramach sieci elektrycznej. Powyższe opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 315-334)

1.3. W latach objętych kontrolą w KMP zapewniono bezpieczeństwo komunikacji służbowej w użytkowanych systemach łączności. W badanym okresie nie doszło do wycieku/przejęcia informacji służbowych i nie wystąpiły incydenty związane z ingerencją osób nieuprawnionych w system łączności. Według oświadczenia Komendanta ryzyko takie zawsze istnieje, nie można go wykluczyć. Jednak sprzęt i infrastruktura łączności jest prawidłowo zabezpieczona przed dostępem osób nieuprawnionych.

(akta kontroli str. 113, 406, 434)

Zastępca Komendanta wyjaśniła: Łączność radiowa jest zabezpieczona z wykorzystaniem szyfrowania metodą AMBE+2, uniemożliwiając tym samym przechwycenie rozmów przez nieuprawnione podmioty.

W przypadku utraty radiotelefonu istnieje możliwość zablokowania dostępu do systemu łączności dla konkretnego urządzenia, jak i również możliwa jest zmiana klucza szyfrującego dla obecnie użytkowanych radiostacji, uniemożliwiając tym samym dostęp do systemu łączności.

Radiostacje noszone są przypisane indywidualnie do funkcjonariuszy, ponosząc tym samym odpowiedzialność materialną za stan urządzenia. W przypadku pobrania radiostacji noszonej, znajdującej się na stanie Stanowiska Kierowania, dokonuje się odpowiedniego wpisu w książce zawierającej ewidencję radiostacji noszonych „Rejestr pobieranych do służby radiotelefonów” zawierającego datę oraz podpis osoby pobierającej lub zdającej.

Radiostacje przewożne są na stałe zamontowane w pojazdach służbowych, do których dostęp posiadają wyłącznie uprawnione osoby.

Radiostacje bazowe oraz przemiennik są zabezpieczone w lokalizacjach pod stałym nadzorem, w postaci systemu alarmowego.

Natomiast telefony komórkowe są zabezpieczone przed dostępem do nieuprawnionych osób poprzez wbudowane narzędzia systemowe, w postaci blokady ekranu na PIN lub symbolu.

Ponadto Zastępca Komendanta oświadczyła: (...) W przypadku telefonów komórkowych jedyną metodą szyfrowania są dostępne aplikacje do komunikacji. Sieć komórkowa nie jest wyodrębniona i tym samym nie jest niezależna od normalnego standardu komunikacji GSM. (...)

(akta kontroli str. 116, 435)

Zgodnie z oświadczeniem Komendanta: Komenda, jako użytkownik sieci radiowej, była odpowiedzialna za ochronę powierzonych danych radiowych i wyciągów z danych radiowych przed dostępem osób nieuprawnionych (§ 14 ust. 1 Zarządzenia KGP nr 22) i skutecznie je ochraniała.

Komenda oraz każdy funkcjonariusz z osobna, jako użytkownicy urządzeń radiowych odpowiadali za ochronę tych urządzeń przed dostępem osób nieuprawnionych (§ 15 ust. 1 Zarządzenia KGP nr 22) i sprawowali skuteczny nadzór.

Urządzenia radiowe były przekazywane do użytkowania (udostępniane) wyłącznie osobom przeszkolonym w zakresie obsługi tych urządzeń oraz sposobu stosowania środków łączności radiowej i prowadzenia korespondencji radiowej – zgodnie z wymogiem § 15 ust. 2 Zarządzenia KGP nr 22.

(akta kontroli str. 404-406)

W Komendzie wszyscy funkcjonariusze (83 osoby) odbyli szkolenie z zakresu posługiwania się środkami łączności radiowej (w ramach szkolenia podstawowego).

(akta kontroli str. 12, 351)

Komendant oświadczył też, że zgodnie z § 6 ust. 1 Zarządzenia KGP nr 27 sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny użytkowano w Komendzie zgodnie z jego przeznaczeniem i wymaganiami techniczno-eksploatacyjnymi (...).

(akta kontroli str. 404-406)

W 2023 r., na polecenie Komendy Wojewódzkiej²⁸, dokonano weryfikacji odporności systemów/serwerów wydruku i skanowania na potencjalne możliwości wystąpienia incydentów związanych z cyberbezpieczeństwem. Sprawdzone poprawność konfiguracji urządzeń wielofunkcyjnych/faksów/serwerów wydruku; wdrożono mechanizmy filtrowania automatycznych maili lub faksów serwisowych wysyłanych z kont lub numerów technicznych; wprowadzono zasadę automatycznego resetu urządzeń do ustawień fabrycznych i zmiany hasła administracyjnego w każdym przypadku przyjmowania lub wydawania z/do serwisu zewnętrznego sprzętu wyposażonego w interfejsy sieciowe oraz pamięć masową.

Komenda Wojewódzka zarekomendowała też zaprzestanie wykorzystywania analogowych linii służących do przesyłania faksów jako niebezpiecznych i łatwych do podsłuchania. Wskazano, że podstawowym sposobem wymiany informacji służbowych powinny być wiadomości mailowe wysyłane przy użyciu SEPP.

Starszy inspektor ds. OIN wyjaśnił, że większość numerów abonenckich (około ¾) dotyczących faksowania została przeniesiona na serwer faksu.

(akta kontroli str. 352-353)

W jednostkach Policji stosowano komunikator administrowany przez Ministerstwo Cyfryzacji, tj. Threema OnPrem, zapewniający prywatność i bardzo wysoki stopień bezpieczeństwa danych i ochrony przed cyberbezpieczeństwem²⁹. Komunikator ten przeznaczony był dla kierowników jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz fakultatywnie dla osób przez nich wyznaczonych.

(akta kontroli str. 174)

Wykorzystywane w Komendzie środki łączności były zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych. Ochronę stanowiły: elektroniczne karty dostępowe do pomieszczeń; rejestratory wideo (dwie szt.) do obsługi kamer wewnętrznych na terenie Komendy, w tym pomieszczenia do obsługi osób zatrzymanych (PDOZ); kamery (dwie szt.) do obsługi wideodomofonu zlokalizowanego w pomieszczeniu Dyżurnych, służącego do obsługi wejść na teren Komendy (za zgodą Komendanta/Zastępcy Komendanta/obsługi Sekretariatu KMP). System dozoru wejść/wyjść – oprócz dostępu za pomocą kart – był odnotowywany w Rejestrach wejść/wyjść prowadzonych w formie papierowej.

(akta kontroli str. 112, 116, 315-319)

1.4. W Komendzie zapewniono wsparcie techniczne użytkownikom systemów łączności oraz w zakresie utrzymania sprawności i bezpieczeństwa używanego sprzętu radiokomunikacyjnego.

Komenda zatrudniała³⁰ (na cały etat) pracownika³¹ odpowiedzialnego m.in. za zabezpieczenie prawidłowego funkcjonowania urządzeń łączności telefonicznej, faksowej i radiowej oraz prawidłowego funkcjonowania sieci informatycznej na terenie KMP; prowadzenie ewidencji instalacji sprzętu łączności i informatyki;

²⁸ Pismo z 24 sierpnia 2023 r. znak L.dz.-694/2023.

²⁹ Zgodnie z mailem Zastępcy Naczelnika Wydziału Łączności i Informatyki Komendy Wojewódzkiej z 22 marca 2024 r. skierowanym m.in. do miejskich/powiatowych komendantów Policji.

³⁰ Od 8 czerwca 2017 r.

³¹ Na stanowisku starszego inspektora ds. OIN.

natychmiastowe usuwanie awarii we wszystkich urządzeniach łączności i transmisji danych; wykonywanie systematycznych pomiarów łączy telefonicznych, teleinformatycznych i telegraficznych oraz korelacje parametrów elektrycznych łączy; prowadzenie systematycznych przeglądów konserwacyjnych urządzeń łączności radiowej UKF oraz czynny udział przy przeglądach profilaktycznych tych urządzeń; właściwą współpracę ze Służbą Techniczną Wydziału Łączności KWP i Służbą Techniczną Resortu Łączności przy lokalizacji uszkodzeń, pomiarów okresowych oraz zabiegach konserwacyjnych; prowadzenie dokumentacji eksploatacyjnej urządzeń radiowych, telefonicznych oraz informatycznych; okresowe kontrolowanie znajomości i przestrzegania zasad prowadzenia korespondencji przy pomocy łączności UKF przez dyżurnych jednostki Policji i podległych policjantów; aktualizowanie danych radiowych oraz wszystkich innych danych związanych z prawidłowym zabezpieczeniem łączności i jednoczesnym szkoleniem funkcjonariuszy mających z nią do czynienia; wykonywanie zadań inspektora Bezpieczeństwa Teleinformatycznego; pełnienie roli lokalnego administratora technicznego SESPoL³²; wykonywanie zadania lokalnego administratora merytorycznego KSI³³.

(akta kontroli str. 126, 335-345)

Starszy inspektor ds. OIN posiadał specjalistyczne przygotowanie zawodowe i odpowiednie doświadczenie w pracy. W okresie objętym kontrolą nie odbywał szkoleń z zakresu łączności radiowej.

(akta kontroli str. 126)

Pracownik realizował swoje obowiązki służbowe na bieżąco, w tym obowiązki dotyczące udzielania wsparcia technicznego użytkownikom systemów łączności oraz w zakresie utrzymania sprawności i bezpieczeństwa użytkowanego sprzętu radiokomunikacyjnego. Nie dokumentował części realizowanych zadań, tj. zadań wykonywanych na ustnie wydane polecenia.

Starszy inspektor ds. OIN wyjaśnił, że *nie ma odgórnego polecenie przechowywania takiej dokumentacji. (...). Nawet w przypadku korespondencji mailowej wiadomości starsze niż 3 miesiące powinny być usuwane, chyba że są potrzebne do realizacji dalszych czynności służbowych. Wynika to z obowiązujących przepisów z zakresu ochrony danych osobowych.*

(akta kontroli str. 305-308, 343-345)

W kwietniu 2022 r. wystąpiło jedno zgłoszenie serwisowe dotyczące usterki czterech sztuk konsoli/terminali³⁴ (model STC-2) polegającej na braku możliwości odsłuchania nagrań w ramach oprogramowania webplayer, bez względu na zastosowane filtry. Usterkę naprawiono.

W 2024 r. zgłoszono awarię (wyczerpanie/rozładowanie) akumulatora w radioprzemienniku zlokalizowanego przy ul. Chrobrego. KWP wydała nowy akumulator.

(akta kontroli str. 130, 305-306)

W sprawie przyznawania dodatku na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2022 r. w sprawie wysokości świadczenia teleinformatycznego dla osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa³⁵ Zastępca Komendanta wyjaśniła: *W roku 2022 świadczenia teleinformatyczne dla osób realizujących zadania*

³² System Elektronicznej Sprawozdawczości Policji.

³³ Krajowy System Informatyczny. Zadania wykonywane w imieniu Komendanta Miejskiej Policji w Świnoujściu na podstawie decyzji Komendanta nr 8/2018 zmienionej decyzjami nr 33/2020, nr 9/2021, nr 20/2023.

³⁴ Dwa zgłoszenia serwisowe dotyczące terminali wystąpiły jeszcze w 2021 r.: brak kanału powiatowego na czterech sztukach paneli i brak możliwości nadawania komunikatów głosowych na tym kanale (marzec 2021 r.); problem z dźwiękiem audio na jednej konsoli – brak możliwości odbioru komunikatów głosowych (listopad 2021 r.).

³⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 131.

z zakresu cyberbezpieczeństwa zostały wypłacone dla jednej osoby (...) po pozytywnym zdaniu egzaminu³⁶. Świadczenie było wypłacane w okresie od 1 czerwca 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. W roku 2023 nastąpiło wstrzymanie przelewów świadczeń (...).

Według pisma Komendy Wojewódzkiej z 20 czerwca 2023 r.³⁷ warunkiem przyznania w 2023 r. świadczenia teleinformatycznego, nawet w przypadku posiadania przez daną osobę certyfikatu zgodnego z rozporządzeniem RM z dnia 19 stycznia 2022 r., było sprawdzenie spełnienia ustawowego wymogu posiadania wiedzy specjalistycznej poprzez skierowanie wszystkich osób³⁸ na sprawdzian wiedzy z zakresu cyberbezpieczeństwa.

Egzaminy odbywały się³⁹ w lipcu, sierpniu i listopadzie 2023 r. Kontroler ustalił, że pracownik Komendy zrezygnował z przystąpienia do ww. sprawdzianu wiedzy.

(akta kontroli str. 112, 116, 355-381)

1.5. Jak wyjaśniła Zastępca Komendanta: Szkolenia podstawowe z łączności radiowej odbywają się w czasie trwania kursu podstawowego. Po wdrożeniu systemu głównego zapoznano funkcjonariuszy z zarządzeniem KGP nr 22 (...). Wykaz kryptonimów łączności radiowej jest aktualizowany i przekazywany do wiadomości funkcjonariuszy na Stanowisku Kierowania. (...) Ze względu na poufność kryptonimów informacja ta nie może zostać załączona. Szkolenia dodatkowe oraz utrwalające są realizowane według potrzeb oraz w przypadku odgórnych decyzji, zarządzeń oraz poleceń w zakresie łączności radiowej. W przypadku wdrożenia nowego systemu łączności radiowej, przekazywane są na terenie jednostki informacje od producenta dotyczące obsługi urządzeń na stanowisko kierowania (Terminale/Konsole STC-2) oraz radiotelefony przewoźne i noszone (Hytera/ Motorola) w postaci nierejestrowanych dokumentów. (...) Szkolenia dodatkowe w postaci przekazania informacji na temat działania radiostacji nie są dokumentowane. Wiedza jest przekazywana na bieżąco w ramach potrzeb.

Do wyjaśnień załączono kartę zapoznania się funkcjonariuszy z Zarządzeniem nr 22 KGP z dnia 14 lipca 2020 r. oraz kopie pierwszych stron instrukcji użytkowanego sprzętu.

Podczas szkolenia podstawowego funkcjonariuszy przyjętych do służby odbywały się zajęcia w formie bloków tematycznych. Jeden z nich, liczący 12 godzin⁴⁰, dotyczył posługiwania się środkami łączności radiowej.

(akta kontroli str. 12, 348-351)

1.6. Komendant nie określał samodzielnie standardów technicznych, użytkowych oraz bezpieczeństwa dotyczących funkcjonującego w Komendzie systemu łączności, ponieważ zgodnie z dokumentem pn. „Analiza dostępnych technologii wraz z rekomendacją kierunkową do wdrożenia cyfrowego systemu radiokomunikacyjnego dla potrzeb organów i jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych”, sporządzonym w grudniu 2022 r. przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, w ramach aktualizacji wewnętrznych regulacji prawnych z zakresu łączności radiowej w Policji, opracowano wymagania dotyczące standardów technicznych, użytkowych oraz bezpieczeństwa w zakresie informatyki i łączności.

(akta kontroli str. 98-111)

³⁶ W KWP w Szczecinie [przypis NIK].

³⁷ Znak L.dz.Ks.2243/23.

³⁸ Kwalifikujących się do dodatku.

³⁹ W Centrum Szkolenia Policji w Legionowie oraz w Warszawie na terenie KGP.

⁴⁰ JS01 – posługiwanie się środkami łączności radiowej, JM02 – zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscu pełnienia służby oraz podejmowania interwencji.

Według § 13 ust. 1 Zarządzenia KGP nr 22 w jednostce Policji dane radiowe opracowuje kierownik komórki organizacyjnej Policji właściwej do spraw łączności. Właściwą komórką był Wydział Łączności i Informatyki w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Szczecinie, a właściwą osobą - Kierownik Sekcji Radiokomunikacji.

Komenda, jako użytkownik sieci radiowej, była odpowiedzialna za ochronę powierzonych danych radiowych i wyciągów z danych radiowych przed dostępem osób nieuprawnionych (§ 14 ust. 1 Zarządzenia KGP nr 22) i – jak oświadczył Komendant - skutecznie je ochraniała.

Plan organizacji łączności zawierający informacje o używanych przez Komendę kryptonimach, kanałach częstotliwości, grupach cyfrowych służących prowadzeniu korespondencji drogą radiową był aktualizowany (ostatnia data aktualizacji to data wpływu niejawnego dokumentu do Komendy Miejskiej Policji w Świnoujściu, tj. 12 kwietnia 2024 r.). Komendant oświadczył, że dane radiowe są aktualne.

(akta kontroli str. 15-30, 404-406)

Za zapewnienie właściwego poziomu technologicznego łączności, kompatybilność z dotychczasowym sprzętem oraz odpowiednią jakość i uzyskanie gwarancji użytkowanych urządzeń odpowiedzialna była Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie.

(akta kontroli str. 404-406)

Komenda nie przeprowadzała w latach 2022-2024 żadnych postępowań w sprawie udzielenia zamówień publicznych (nie była dysponentem środków finansowych). Występowała jedynie⁴¹, w porozumieniu z Komendą Wojewódzką, o przedstawienie oferty cenowej od lokalnych dostawców na dostawę pięciu sztuk mikrofonogłośników, zestawów kamuflowanych z fonowodem, ładowarek dwustanowiskowych, akumulatorów litowojonowych (w związku z realizacją przez Policję zadania pn. „Usprawnienie połączenia komunikacyjnego pomiędzy wyspami Uznam i Wolin w Świnoujściu – budowa tunelu pod Świną”).

(akta kontroli str. 13, 129, 386-403)

Anteny i maszty radiowe Policji znajdujące się na terenie Świnoujścia były ujęte w ewidencji Komendy Wojewódzkiej. Przeglądy techniczne przeprowadzały firmy zewnętrzne na zlecenie Sekcji Radiokomunikacji z KWP w Szczecinie.

Przekazana przez Komendę Wojewódzką dokumentacja (skany) przeglądów dotyczyła wyłącznie roku 2021. Przeglądy trzech masztów antenowych⁴² (oraz pomiary rezystencji uziomów) przeprowadzono 24 maja 2021 r. Przedmiotem kontroli były: konstrukcja, powłoki zabezpieczające, anteny, kable, tory kablowe, uziemienie. W przypadku każdego z trzech masztów (dopuszczonych do eksploatacji) wydano zalecenia:

- maszt przy ul. Krzywoustego 2a – *do wykonania w przyszłym roku: wymiana śrub rzymskich, przeprowadzenie regulacji naprężeń wstępnych lin odciągowych;*
- maszt przy ul. Sosnowej 8 – *do wykonania w dalszym okresie – czyszczenie i malowanie dwóch górnych segmentów konstrukcji masztu oraz wspornika antenowego i odgromnika iglicowego; konserwacja fundamentu specyfiką do konserwacji bloków betonowych;*
- maszt przy Chrobrego 24 – *do wykonania w dalszym okresie – wykonanie nowego toru kablowego stalowego biegnącego po połaci dachu na podkładach z kostek betonowych, (...) wymiana osprzętu linowego, regulacja naprężeń wstępnych na odciągach, czyszczenie i malowanie masztu.*

(akta kontroli str. 268-275)

⁴¹ Na przełomie lat 2021/2022.

⁴² W lokalizacjach: Świnoujście ul. Krzywoustego 2a; Świnoujście - Warszów, ul. Sosnowa 8; Świnoujście, ul. Chrobrego 24.

W sprawie przeprowadzania przeglądów technicznych Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki z KWP wyjaśnił⁴³, że (...) Wydział w chwili obecnej dokonuje przeglądów masztów antenowych wraz z instalacjami antenowymi przewidzianymi na rok 2024 zgodnie z przepisami określonymi w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. (...) W 2022 r. (...) ze względu na brak posiadanych środków finansowych (...) wszystkie środki zaplanowane na dokonanie przeglądów w wysokości 150 tys. zł zmuszeni byliśmy wykorzystać na naprawy masztów. (...) W 2023 r. (...) trudna sytuacja finansowa Komendy Wojewódzkiej (...) i konieczność opłacenia zaległych zobowiązań za 2022 r. spowodowała odroczenie powyższego na późniejszy termin. (...) Przewidując, iż sytuacja z 2023 r. może powtórzyć się w 2024 r., zwróciliśmy się do Biura Łączności i Informatyki KGP z prośbą o zabezpieczenie środków finansowych w wysokości 150 tys. zł na wykonanie zaplanowanych przeglądów wszystkich obiektów propagacyjnych (...). W odpowiedzi otrzymanej drogą telefoniczną zostaliśmy poinformowani przez Błłil KGP, iż finansowanie bieżących przeglądów leży w gestii KWP (...). W związku z powyższym przeglądy zaplanowane na rok 2024 zostały sfinansowane ze środków własnych KWP w Szczecinie.

W sprawie realizacji zaleceń ujętych w dokumentach przeglądów technicznych masztów antenowych zlokalizowanych w Świnoujściu Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki wyjaśnił, że w latach 2021-2024 nie wykonano żadnych prac.

(akta kontroli str. 267-275, 407-412)

Komenda Wojewódzka zleciła w 2023 r. firmie zewnętrznej wykonanie przeglądów, konserwacji systemów zasilania gwarantowanego sieci OST112, w tym w KMP. Prace polegały m.in. na sprawdzeniu prawidłowości funkcjonowania systemu zasilania, wykonaniu konserwacji zasilania, rozładowaniu dozorowanym baterii oraz ich ponownym naładowaniu.

Według protokołów z kontrolnego rozładowania baterii (z 26 października 2023 r.) baterie posiadały 100% swojej pojemności. Wyniki badania rezystencji uziomów były pozytywne. Badanie skuteczności ochrony przeciw porażeniowej było pozytywne. W protokole nr 1 w uwagach/zaleceniach wskazano na: uszkodzenie prostownika PDD48/67-3200W o nr BH54491748 (zwarcie na wejściu), uszkodzenie dwóch ochronników V20-C w rozdzielni głównej; zalecono wymianę wentylatorów w prostownikach (huczą).

Starszy inspektor ds. OIN wyjaśnił, że zalecenia wykonano w 2023 r.

(akta kontroli str. 147-155, 305-308)

1.7. Komenda nie jest dysponentem środków budżetowych. Komendant nie miał wiedzy o wielkości kwot wydatkowanych przez Komendę Wojewódzką na finansowanie kosztów zakupu, wdrożenia oraz utrzymania funkcjonujących systemów łączności w KMP.

Jak wyjaśniła Zastępca Komendanta:

1) Niejednokrotnie KMP Świnoujście zgłaszała do KWP w Szczecinie zapotrzebowanie w zakresie zwiększenia ilości sprzętu w postaci radiotelefonów, kart SIM, telefonów komórkowych oraz terminali MTN, służących do obsługi łączności radiowej jak i komórkowej, za pomocą pism oraz rozmów telefonicznych. Oprócz normalnych zgłoszeń, na koniec roku obowiązkowo sporządzane jest zestawienie ilości wyposażenia według stanu na ostatni dzień danego roku. Stany ilości wyposażenia jednostki w ramach wymiany korespondencji mailowej oraz edytowalnych plików arkuszy oprogramowania Excel przesyłane są do KWP w Szczecinie.

(akta kontroli str. 11-12)

⁴³ Wyjaśnienia uzyskane w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

2) (...) sprzęt na stanie KMP (...) jest wyłącznie przekazywany z Wydziału Łączności i Informatyki KWP w Szczecinie. Dokumenty związane z zakupami i finansowaniem są przetwarzane w jednostce nadrzędnej. (...) Oprócz dowodów wydania/przekazania w momencie otrzymania sprzętu z jednostki nadrzędnej, ewidencja pomocnicza prowadzona jest lokalnie w KMP (...). Ewidencja zawiera dodatkowe dane w postaci lokalizacji danego sprzętu oraz osób, które materialnie odpowiadają za powierzony sprzęt.

(akta kontroli str. 13)

3) (...) Ze względu na niedobory funduszy oraz finansowania w celu przekazania wystarczającej ilości sprzętu na rzecz tut. jednostki, część radiostacji została sfinansowana na podstawie porozumienia z Urzędem Miasta w Świnoujściu i przekazana nieodpłatnie na rzecz jednostki KMP w Świnoujściu.

(akta kontroli str. 13)

Zgodnie z Zarządzeniem KGP nr 27 Komenda sporządzała (według stanu na 31 grudnia roku 2022 i 2023) ilościowy wykaz sprzętu łączności i informatyki⁴⁴, a wraz z jego przekazaniem Komendzie Wojewódzkiej informowała o potrzebach w tym zakresie. Na podstawie informacji przekazanych mailowo przez Wydział Łączności i Informatyki należało wskazać potrzeby dotyczące: radiotelefonów noszonych, zestawów mikrofonowo-słuchawkowych do tych radiotelefonów, stacjonarnych telefonów służbowych. W styczniu 2023 r. KMP zgłosiła potrzeby w zakresie czterech radiotelefonów (i czterech zestawów mikrofonowo-słuchawkowych), 74 telefonów stacjonarnych (VoIP); w lutym 2024 r. zgłoszono te same potrzeby (w takiej samej liczbie).

(akta kontroli str. 156-169)

Ponadto, odrębnym pismem, Komenda przekazała 4 stycznia 2024 r. jednostce nadrzędnej swoje potrzeby w zakresie wyposażenia w środki łączności; zgłoszono zapotrzebowanie na:

- terminale MTN (pięć szt.) - wskazując na ich niewystarczającą ilość w Referacie Patrolowo Interwencyjnym;
- telefony IP typu Cisco (trzy szt.) oraz przystawki do telefonów Cisco (trzy szt.).

Odnosnie wnioskowanego sprzętu Zastępca Komendanta wyjaśniła:

1) Otrzymaliśmy z opóźnieniem, tj. na początku tego roku, nowe telefony VoIP, ale w liczbie 20. Częściowo zaspokoiło to nasze potrzeby. Radiotelefonów z zestawami mikrofonów nie otrzymaliśmy do dzisiaj. (...) Odnosnie radiotelefonów poinformowano nas, że na nasz stan nie przydzielą nam radiotelefonów, ale Komenda Wojewódzka wyraziła gotowość do wypożyczenia radiotelefonów. W sytuacjach awaryjnych, kiedy zapotrzebowanie na sprzęt było większe, nasz pracownik odbierał z KWP wypożyczony na określony czas sprzęt łączności.

2) Nie otrzymaliśmy nowych terminali MTN. Wymienione zostały jedynie baterie w użytkowanych obecnie terminalach z uwagi na ich znaczny stopień zużycia. Telefonów typu Cisco nie otrzymaliśmy jak dotąd.

(akta kontroli str. 170-173, 300-302)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Komenda, w tym Stanowisko Kierowania, nie była w pełni skutecznie zabezpieczona przed utratą zasilania na dłuższy okres⁴⁵, co było działaniem nierzetelnym.

⁴⁴ Pn. Tabela wyposażenia – stan na (...).

⁴⁵ Np. po upływie 12 godzin.

W toku oględzin, obejmujących weryfikację sprawności rozwiązań zabezpieczających KMP przed utratą zasilania, stwierdzono, że w garażu znajdował się agregat prądowłoczy z niepełnym zbiornikiem paliwa (benzyny), a Komenda nie posiadała żadnego zapasu paliwa. Ustalono też, że olej smarujący w agregacie nie był wymieniany w ostatnich latach. Agregat nie był wpięty/podłączony do żadnej instalacji elektrycznej. Nie prowadzono prób jego działania w ramach sieci elektrycznej.

Zastępca Komendanta wyjaśniła:

1) Agregat ma 13 litrów (stan zbiornika na dzień 30.09.2024 r.). Innych zapasów paliwa nie ma. W sytuacji kryzysowej KMP posiada kanistry i można je napęlić na stacji benzynowej z użyciem kart floty. Gdyby paliwo przechowywać zbyt długo, to traci ono swoje właściwości. Termin graniczny przydatności paliwa to 2 lata.

Oleju smarującego nie wymieniano, bo agregat nie był używany. W dniu dzisiejszym⁴⁶ wystąpiliśmy do KWP z wnioskiem o serwis agregatu i wykonanie testów jego działania. Przedkładam pismo w tej sprawie przekazane do KWP.

2) Planujemy przetestowanie drogi zasilania agregatu w związku z planowaną modernizacją gniazd zasilających zasilania gwarantowanego. W wyniku przeglądu instalacji sieci zasilania gwarantowanego wystąpiliśmy do KWP o zakup czterech listw z zabezpieczeniem antyprzepięciowym posiadających co najmniej 5 gniazd elektrycznych. Przedkładam pismo w tej sprawie wysłane do KWP 25.10.2024 r.

(akta kontroli str. 300-304, 315-334)

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant zapewnił wsparcie techniczne użytkownikom systemów łączności oraz w zakresie utrzymania sprawności i bezpieczeństwa użytkowanego sprzętu radiokomunikacyjnego. Środki łączności były technicznie zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych. Funkcjonariusze byli przygotowani do ich używania. Komendant zapewnił ochronę danych i bezpieczeństwo komunikacji służbowej w użytkowanych systemach łączności. W Komendzie wykorzystywano głównie cyfrowe systemy radiokomunikacyjne (dwa kanały transmisji). Łączność cyfrowa była zgodna ze standardami DMR i szyfrowana. Wykorzystywanym systemem analogowym był ogólnokrajowy kanał KSWA. Terminale/konsole STC-2 zapewniały możliwość odsłuchu i transmisji wielokanałowej. Radiotelefony działały na jednym wybranym wcześniej kanale roboczym. Pomocniczo wykorzystywano też telefony komórkowe, zarówno służbowe jak i w przypadku braku sprzętu – prywatne. Komenda spełniała normy wyposażenia w sprzęt łączności radiowej jedynie w odniesieniu do potrzeb liczby funkcjonariuszy realizujących służbę na danej zmianie. W przypadku skierowania do służby większej liczby osób – normy te nie były spełnione. Komendant nie miał wpływu na zaniechanie przeprowadzania w latach 2022-2023 przeglądów technicznych masztów antenowych Komendy, brak na Stanowisku Kierowania urządzenia umożliwiającego odbiór telewizyjnych serwisów informacyjnych oraz tylko częściową poprawę jakości i ilości wyposażenia w urządzenia/sprzęt łączności. Nie zapewnił jednak w pełni skutecznego zabezpieczenia KMP przed utratą zasilania.

OBSZAR

2. Komunikacja z innymi służbami – interoperacyjność systemów łączności radiowej

Opis stanu faktycznego

2.1. Komenda nie określała zasad/procedur współdziałania dotyczących ewentualnego prowadzenia wspólnych działań w sytuacji kryzysowej z innymi służbami podległymi MSWiA, w tym dotyczących dowodzenia, wykorzystania sprzętu czy bezpieczeństwa danych.

⁴⁶ Tj. 7 listopada 2024 r. – przypis NIK.

Komendant wyjaśnił: (...) Działania pomiędzy jednostkami odbywają się z wykorzystaniem: głównego systemu łączności cyfrowej na kanale sztabowym, za pomocą łączności pomocniczej - telefonów komórkowych oraz z wykorzystaniem oprogramowania SWD (System Wspomagania Dyżurnego). Przedstawiciele poszczególnych jednostek współpracują poprzez komunikację i wymianę informacji - następnie przekazują komunikaty wewnątrz jednostek z wykorzystaniem własnych struktur sieciowych lub za pomocą osobistej wymiany informacji.

(akta kontroli str. 298-299)

Komendant wyjaśnił też, że: Nie jest przewidywany inny odrębny system łączności na czas działań kryzysowych. W przypadku wspólnych działań z innymi podmiotami, jak na przykład zabezpieczenie podziemnego tunelu łączącego wyspy Uznam i Wolin, brakujące radiostacje są wypożyczane z Sekcji Radiokomunikacji Wydziału Łączności i Informatyki KWP w Szczecinie. Fakt ten jest udokumentowany w postaci protokołów przekazania. W przypadku działań, które wymagają zwiększenia ilości urządzeń, w ramach dostępnych możliwości urządzenia są wypożyczane. Zarówno z jednostki podrzędnej, tj. z KMP w Świnoujściu przekazywano dotychczas radiostacje na czas wydarzenia o nazwie Pol'and'Rock (2022 rok) dla KWP w Szczecinie jak i w innych terminach otrzymano z jednostki KWP w Szczecinie wypożyczone radiostacje na czas działań takich wydarzeń jak: rozbrojenie bomby Tallboy, zabezpieczenia meczu piłkarskiego oraz wieców wyborczych.

Do wyjaśnień załączono dokumentację dotyczącą sposobu przekazywania sprzętu/urządzeń w postaci pokwitowań, przekazów oraz wypożyczeń.

Ponadto Zastępca Komendanta oświadczyła: (...) W przypadku braku komunikacji istnieje możliwość użycia łączności radiowej analogowej, ponieważ infrastruktura nie została wycofana w rejonie garnizonu Zachodniopomorskiego. (...)

(akta kontroli str. 12-13, 133-146, 435)

W trakcie oględzin⁴⁷ przebiegu prób nawiązania łączności radiowej za pomocą kanału B112 patrolu Policji przemieszczającego się samochodem służbowym po terenie miasta Świnoujścia z jednostką Państwowej Straży Pożarnej⁴⁸ w Świnoujściu (z trzech miejsc oddalonych w linii prostej od 1,30 km do 3,65 km od siedziby KM PSP), stwierdzono, że:

- za pośrednictwem radiotelefonu mobilnego przewoźnego nawiązano łączność⁴⁹ z KM PSP w dwóch miejscach (oddalonych od samochodu służbowego Policji o 1,32 km i 3,65 km); słyszalność była bardzo dobra;
- za pośrednictwem radiotelefonu przewoźnego nie nawiązano łączności z samochodem oddalonym od siedziby KM PSP o 3,17 km (odległość w linii prostej – przez obszar toru wodnego);
- za pośrednictwem radiotelefonu przenośnego (noszonego) nie nawiązano łączności z KM PSP z miejsca oddalonego o ok. 1,30 km.

W trakcie oględzin funkcjonariusz Policji⁵⁰ oświadczył, że kanał B112 jest możliwy do wykorzystania po wcześniejszym ustaleniu zamiaru korzystania z kanału oraz ustaleniu kryptonimów. Policja i inne służby nie mają obowiązku jego nasłuchu. Zasięg terytorialny łączności radiowej z użyciem tego kanału jest ograniczony. Kanał ten może być wykorzystywany przez służby na konkretnym miejscu zdarzenia.

Oględziny potwierdziły, że nie udało się nawiązać kontaktu radiowego z KM PSP w czasie, gdy funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej nie prowadzili nasłuchu kanału B112 oraz fakt, iż zasięg terytorialny łączności radiowej był niewielki

⁴⁷ Przeprowadzonych 24 października 2024 r.

⁴⁸ Tj. Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej (dalej: KM PSP).

⁴⁹ Wywołanie następowało po kryptonimie.

⁵⁰ Podinspektor Marek Gański – Naczelnik Wydziału Prewencji z KMP.

(ograniczony) i zależny od warunków terenowych/geograficznych⁵¹. Łączność nie była skuteczna w przypadku użycia radiotelefonu przenośnego.

Ponadto podczas oględzin funkcjonariusz wywołał po kryptonimie osobę pełniącą dyżur w Komendzie Policji celem sprawdzenia łączności radiowej z tunelu, używając radiotelefonu noszonego na kanale cyfrowym "POW ZSW", który jest – jak oświadczył funkcjonariusz - podstawowym kanałem łączności radiowej używanym w codziennej służbie. Słyszalność była bardzo dobra. W tym czasie Dyżurny na Stanowisku Kierowania nie używał kanału B112.

(akta kontroli str. 309-314)

Komendant wyjaśnił: *W latach 2022-2024 nie prowadzono działań z wykorzystaniem analogowego kanału B112 w rejonie działań Komendy Miejskiej Policji w Świnoujściu. (...).*

(akta kontroli str. 299)

W trakcie oględzin wyposażenia w środki łączności⁵² pracownik Policji⁵³ oświadczył, że na terminalach/konsolach prowadzi się nasłuch na trzech kanałach jednocześnie – Sztabowym, Powiatowym i KSWA-R. W przypadku zmiany kanału, np. na B112, jeden z trzech kanałów jest nieaktywny – w czasie działania/używania kanału B112.

(akta kontroli str. 315-319)

2.2. W sprawie współdziałania z innymi podmiotami realizującymi zadania zarządzania kryzysowego oraz obronności państwa Komendant wyjaśnił: *W przypadku wystąpienia poważnego zagrożenia, Komenda Miejska Policji w Świnoujściu dysponuje dokumentem o nazwie „Plan działania kierownika jednostki zmilitaryzowanej Komendanta Miejskiego Policji w Świnoujściu w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny”. Dokument ten jest zarejestrowany jako l.dz. WP-Z-560/24, a ze względu na nałożoną klauzulę poufności dokument nie może być rozpowszechniany.*

Oprócz powyższego planu, dokumentem regulującym częściowo zasady działania w wymienionym zakresie jest Zarządzenie nr 402/2024 Prezydenta Miasta Świnoujście z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania na obszarze Gminy Miasto Świnoujście systemu stałego dyżuru tworzonego na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

(akta kontroli str. 60-63, 298-299)

Zgodnie z Zarządzeniem nr 402/2024 Prezydenta Miasta Świnoujście z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania na obszarze Gminy Miasto Świnoujście systemu stałego dyżuru tworzonego na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa⁵⁴ należało wprowadzić system stałych dyżurów pełnionych m.in. przez kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży działających na terenie Gminy Miasto Świnoujście oraz kierowników jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez Prezydenta Miasta Świnoujście oraz innych podmiotów realizujących zadania obronne.

⁵¹ Nie udało się nawiązać łączności radiowej przez obszar toru wodnego.

⁵² Przeprowadzonych 31 października 2024 r.

⁵³ Starszy inspektor ds. Ochrony Informacji Niejawnych.

⁵⁴ Wydany na podstawie § 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie gotowości obronnej państwa (Dz. U. Nr 219, poz. 2218), § 2 pkt 1 i § 3 pkt 1 i 2 Zarządzenia Nr 18 Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 marca 2016 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego oraz § 2 ust. 1 pkt 3, § 6 pkt 2 Zarządzenia Nr 225/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14 sierpnia 2023 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania na obszarze województwa zachodniopomorskiego systemu stałych dyżurów tworzonego na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa. Wcześniej obowiązywało Zarządzenie Nr 255/2019 Prezydenta Miasta Świnoujście z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania stałego dyżuru Prezydenta Miasta Świnoujście na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.

W Komendzie system ten działał w oparciu o istniejący system łączności w ramach służby dyżurnej stanowiska kierowania funkcjonującej w strukturze Komendy. W ww. Zarządzeniu nie określono zasad odnoszących się do sposobu łączności pomiędzy kierownikami ww. poszczególnych jednostek. Nie określono też regulacji odnoszących się do prowadzenia łączności ze służbami podległymi MSWiA, siłami zbrojnymi RP lub strukturami władzy państwowej.

Według § 4 pkt 2, 3, 4 i 7 ww. Zarządzenia nr 402/2024 organizacja i przygotowanie stałego dyżuru obejmuje m.in. wyposażenie wyznaczonych pomieszczeń w niezbędne środki łączności, informatyki oraz urządzenia biurowe; ustalenie zasad i trybu obiegu informacji w ramach stałego dyżuru; wyposażenie w zapasowe źródła energii elektrycznej; sprawdzanie i kontrolowanie gotowości do uruchomienia i działania stałego dyżuru⁵⁵.

(akta kontroli str. 60-63)

Oględziny⁵⁶ środków łączności, w tym Stanowiska Kierowania i jego wyposażenia, potwierdziły zapewnienie przez KMP niezbędnych środków łączności, informatyki oraz urządzeń biurowych. Wyposażono co prawda Komendę w zapasowe źródła energii elektrycznej (agregat, akumulatory), ale nie zabezpieczono KMP przed utratą zasilania na dłuższy okres (co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w obszarze 1).

W Komendzie nie ustalono zasad i trybu obiegu informacji w ramach stałego dyżuru na podstawie wymogu § 4 pkt 3 Zarządzenia nr 402/2024.

Zastępca Komendanta wyjaśnił: *Nie opracowaliśmy odrębnych zasad – pod kątem ww. Zarządzenia Prezydenta, ale mamy swoje wewnętrzne zasady, które są niejawnie. Komenda działa na podstawie decyzji nr Z-3/21 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie z dnia 11 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia do użytku służbowego procedur realizacji przedsięwzięć w ramach poszczególnych stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP (jest to dokument zastrzeżony). Od dnia wybuchu wojny na Ukrainie jednostka pozostaje w ramach podwyższonej gotowości i takie stałe dyżury są prowadzone.*

(akta kontroli str. 60-63, 301, 315-319)

Ustalono, że zasady współdziałania Policji i innych służb, na podstawie porozumień, określiła Komenda Wojewódzka. Współdziałanie dotyczyło sieci radiotelefonicznej RATUNEK (łączność w systemie TERTA) dla usprawnienia współpracy służb odpowiedzialnych za porządek i bezpieczeństwo na terenie Szczecina. Porozumienia nie dotyczyły obszaru województwa.

Ponadto Zastępca Komendanta oświadczyła: (...) *Łączność z innymi podmiotami polega na komunikacji przedstawicieli reprezentujących dany podmiot, przedstawiciele przekazują komunikaty za pomocą swoich systemów łączności do poszczególnych jednostek w rejonie działań. W przypadku braku radiostacji cyfrowej w innej jednostce, istnieje możliwość wypożyczenia urządzenia w celu korzystania z kanału bezpiecznej komunikacji.*

(akta kontroli str. 432-433, 435)

⁵⁵ Według § 6 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. zarządzenia stały dyżur uruchamia się w czasie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny w celu: a) realizacji zadań operacyjnych na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa, b) wykonania określonych zadań na rzecz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; w czasie pokoju na potrzeby szkoleniowe; dla potrzeb szkoleniowo – treningowych. Według § 6 ust. 2 uruchomienie stałego dyżuru następuje po otrzymaniu przez Prezydenta Miasta Świnoujście wiadomości odpowiednio od Prezesa Rady Ministrów lub Wojewody Zachodniopomorskiego. Decyzja (informacja/sygnal) o uruchomieniu stałego dyżuru może być przekazana w sposób jawny lub zakodowany.

⁵⁶ Przeprowadzone 31 października 2024 r.

2.3. W odniesieniu do sprawdzania możliwości współpracy z innymi służbami w trakcie wspólnych szkoleń/ćwiczeń/działań Komendant wyjaśnił: Ćwiczenia z łączności radiowej z innymi podmiotami są przeprowadzane przed rozpoczęciem zaplanowanych działań służbowych takich jak: zabezpieczenia meczów, zgromadzeń, wspólnych ćwiczeń z innymi podmiotami oraz innych zaplanowanych działań. Dotychczasowe działania w zakresie łączności cyfrowej odbyły się w ścisłej współpracy na polecenie nadrzędnego wydziału z KWP w Szczecinie, który był organizatorem tych ćwiczeń. Z dotychczasowych działań miały miejsca ćwiczenia o nazwie „NEPTUN-22”, „KRAKEN-23” oraz „KONTRA”.

(...) Organizator takiego wydarzenia zgłasza zapotrzebowanie w zakresie środków łączności, natomiast KMP w Świnoujściu dokonuje przeglądu wyposażenia jednostki, wnioskując o dodatkowe wyposażenie do KWP w Szczecinie. Dokumentacja w tym zakresie jest archiwizowana na bieżąco po sukcesywnym zrealizowaniu działań, a wszelkie uwagi w zakresie działania są zgłaszane do osoby odpowiedzialnej za utrzymanie ciągłości działania łączności.

(akta kontroli str. 12-13)

W latach 2022-2023 KMP uczestniczyła w ćwiczeniach szkoleniowych, których organizatorem była KMPSP w Świnoujściu, a uczestnikami – różne służby, tj. w dniach:

- 8 lipca 2022 r. („LAS 2022”)⁵⁷;
- 29 czerwca 2023 r. („TUNEL 23”; ćwiczenia taktyczno-bojowe na terenie tunelu w Świnoujściu)⁵⁸.

Przedmiotem ćwiczeń szkoleniowych było m.in. sprawdzenie procedur alarmowania, powiadamiania i współpracy z jednostkami Straży Pożarnej.

(akta kontroli str. 295)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komenda nie określała zasad/procedur dotyczących prowadzenia wspólnych działań w sytuacji kryzysowej z innymi służbami podległymi MSWiA. W kontrolowanym okresie Komenda nie prowadziła działań z wykorzystaniem analogowego kanału B112. Wyniki oględzin przebiegu prób nawiązania łączności radiowej z jednostką Państwowej Straży Pożarnej za pomocą tego kanału wykazały, iż kontakt udało się nawiązać po uprzednim ustaleniu zamiaru korzystania z ww. kanału i prowadzeniu nasłuchu oraz ustaleniu kryptonimów. Stwierdzono, że zasięg terytorialny łączności radiowej był niewielki i zależny od warunków terenowych. Współdziałanie różnych służb na kanale B112 było możliwe, ale jego skuteczność była wysoka tylko na konkretnym miejscu zdarzenia. W latach 2022-2024 funkcjonariusze KMP uczestniczyli we wspólnych ćwiczeniach z innymi służbami w trakcie których wykorzystywano środki łączności.

⁵⁷ Uczestnikami byli m.in.: KM PSP, inne jednostki PSP i Ochotniczej Straży Pożarnej (dalej: OSP), Komenda Policji w Kamieniu Pomorskim, Nadleśnictwo Międzyzdroje, Straż Leśna (Międzyzdroje), Woliński Park Narodowy i Straż Parku.

⁵⁸ Uczestnikami byli m.in.: jednostki PSP i OSP, WSP Port.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wnioski Zapewnienie w pełni skutecznego zabezpieczenia Komendy przed utratą zasilania na dłuższy okres.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń* Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków* Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 3 grudnia 2024 r.

Kontrolerzy

Bogumiła Mędrzak

doradca ekonomiczny

/podpisano elektronicznie/

Sylwia Krawczyk

doradca ekonomiczny

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

z up. Bogusław Wójcik

p.o. wicedyrektor Delegatury

/podpisano elektronicznie/